

NATIONALT MONOGAMI OG QUEER TILKNYTNINGER

Heteronormativitet og biomagt i dansk familiesammenføringslovgivning

Der er for mange familiesammenførte, som ikke bliver en reel del af det danske samfund, og som bidrager for lidt. Det ønsker jeg at gøre op med, for det er et helt grundlæggende princip, at skal man familiesammenføres, så er det, fordi man vil Danmark. (Inger Støjberg i Nielsen et al.)

Da daværende Udlændinge- og Integrationsminister Inger Støjberg (V) i 2015 præsenterede et regeringsudspil med forslag til en række nye stramninger på familiesammenføringsområdet, argumenterede hun for stramningerne med ovenstående udtalelse. Selvom det er kortfattet, kan Støjbergs udsagn ses som en kondensering af den måde, hvorpå relationen mellem migration, begær og nation er blevet konfigureret i dansk migrationsdiskurs fra år 2000 og frem til i dag. Fra udsagnet lærer vi, at retten til familiesammenføring ikke bør gives på baggrund af, hvorvidt parterne begærer hinanden, men i stedet på baggrund af hvorvidt de begærer Danmark. Forudsætningen for at familiesammenførte kan blive en "reel" del af det danske samfund, er her, at de retter deres begær mod samfundet – at de "vil Danmark". Dette er en vilje, de må demonstrere, hvis Danmark omvendt skal ville dem. Kærligheden fra nationen må betales med kærlighed til nationen, hvis man vil udleve sin kærlighed i nationen.

Det er disse begærslogikker, jeg i det følgende søger at belyse ved at undersøge, hvordan familiesammenføring i Danmark forstås som et spørgsmål om de familiesammenførtes kærlighed til Danmark snarere end om kærlighed mellem parterne i den sammenførte familie. At relationen mellem borgeren, nationen og ægteskabet løber gennem et krav om nationalt begær, udgør en oplagt invitation til at tænke på denne relation i queerteoretiske termer. Queer teori undersøger typisk normer og forestillinger om sex, ægteskab, parforhold og familieformationer med henblik på deres begrebsmæssige forudsætninger i heteronormative kønslogikker. Traditionelt fokuserer queer analyser på det, man med et foucaudiansk begrebsapparat kan kalde for biomagtens disciplinære niveau, det vil sige den måde, hvorpå magten virker på individuelle kroppe og bringer subjekter til syne som kønnede og seksuelle subjekter. Her har den queeranalytiske interesse typisk rettet sig mod, hvordan sådanne kønnede og seksuelle subjektiviteter etableres eller destabiliseres på individniveau. Men queer analyser kan også kaste lys over de dynamikker, som hersker på biopolitikens samfundsregulerende niveau, altså det niveau, som i større skala retter sig mod den administrative styring af befolkningens forskellige grupper (Foucault *Viljen til viden*; Nebeling Petersen; Puar). Således har queer teori analytiske potentialer i sammenhænge, som ikke direkte angår konkrete individers køn og seksualitet.

I artiklen er jeg interesseret i de begrebsmæssige logikker, som på metaforisk vis organiserer relationen mellem subjekt og nation i danske familiesammenføringspolitikker. Det er min pointe, at disse strukturer bl.a. kan læses som heteronormative. Heteronormativitet udgør et grundlæggende interessefelt for queerteoretiske analyser og betegner groft skitseret de epistemologiske strukturer, der konstruerer monogam, ægteskabelig heteroseksualitet som normal, mens andre seksuelle identiteter og praksisser omvendt udgrænses som unormale og afvigende (Warner). Når jeg i det følgende læser nationale forestillinger som prægede af heteronormative strukturer, er jeg bl.a. på linje med kønsforskeren Siobhan B. Somerville, som er interesseret i, hvordan heteronormativitet i en amerikansk kontekst metaforisk strukturerer begrebsliggørelsen af migration og nation. Somerville peger på begær som en udbredt metafor for relationen mellem

migranten og den nation, migranten migrerer til. Selvom metaforen typisk udnævner indvandringsnationen til migrantens begærsobjekt, foreslår Somerville at vende metaforen på hovedet, idet hun peger på staten som en instans, der sorterer migranter ved at konstruere dem som henholdsvis værdige eller uværdige til nationens kærlighed. Der er tale om en proces, som indebærer: "den historiske produktion af 'uønskede' som en proces, der 'queerer' visse immigranternes forestillede begær" (Sommerville 66).¹ I det lys kan dansk familiesammenføringslovgivning ses som en fortælling om migranter, nationen ikke kan begære, fordi de begærer "forkert".² Det vil sige migranter, som ikke vil eller kan elske Danmark på de specifikke måder og betingelser, som bliver stillet til deres nationale begær. Det gælder f.eks. familiesammenførte, hvis tilknytning ses som rettet mod "forkerte" objekter, såsom andre nationer, eller mod familiemedlemmer og familieformer, der opfattes som en forhindring for viljen til Danmark. Disse sammenhænge mellem migration, nation og begær uddyber jeg i de følgende afsnit, hvor jeg også supplerer begrebet heteronormativitet med Sara Ahmeds fortolkning af samme.

I det følgende retter jeg blikket mod det danske "tilknytningskrav", som i en årrække udgjorde en betingelse for at opnå ægtefællesammenføring til Danmark. Fra 2002-2018 gjorde dansk lovgivning som den eneste i verden retten til familiesammenføring afhængig af, at: "ægtefællernes eller samlevernes samlede tilknytning til Danmark er større end ægtefællernes eller samlevernes samlede tilknytning til et andet land" (Integrationsministeriet § 9, stk. 10).³ Det juridiske krav om at demonstrere national tilknytning til Danmark blev forkastet i 2018, men tilknytning kan stadig siges at fungere som et implicit krav i dansk familiesammenføringslovgivning.

1 Alle oversættelser fra engelsk er forfatterens.

2 Se også Jeholm 115ff.

3 National tilknytning blev vurderet som en selvstændig del i ansøgningen om familiesammenføring, i hvilken ansøgerne skulle dokumentere: 1) ægtefællernes familiemæssige tilknytning til Danmark vs. ansøgerens hjemland, 2) varigheden og karakteren af ægtefællernes ophold i de respektive lande, 3) ægtefællernes sproglige færdigheder samt 4) deres uddannelses- eller arbejdsmæssige tilknytning til Danmark, se Jeholm for en detaljeret beskrivelse.

Ifølge den såkaldte ghettolov fra 2018 kan familiesammenføring f.eks. ikke finde sted, hvis parterne bor i et såkaldt ghettoområde, det vil sige boligområder, som er mangelfuldt tilknyttet det danske samfund som helhed (Regeringen). Et ghettoområde defineres centralt af, hvorvidt: "[a]ndelen af indvandrere og efterkommere fra ikkevestlige lande overstiger 50 pct." (Udlændinge- og Integrationsministeriet pkt. 2.5.3). Som en styringsteknologi, der bl.a. sigter på at afkræve og dirigere begær, er tilknytningstanken med andre ord fortsat virksom i dansk familiesammenføringslovgivning.

I det følgende inviterer jeg til en diskursanalytisk undersøgelse af tilknytningstanken i et queer perspektiv (Foucault *The Archaeology*; Jørgensen og Phillips; Laclau og Mouffe). Den teoretiske baggrund hentes fra queer teorier om heteronormativitet, begær og nation (Ahmed *The Cultural Politics*; *Queer Phenomenology*; El-Tayeb; Haritaworn et al.; Puar), men mere grundlæggende bygger den på en foucaudiansk inspireret interesse for de biopolitiske logikker, der etablerer relationen mellem subjekt og nation, eller, ret beset, ikke etablerer, idet min interesse samler sig om, hvordan nogle grupper konstrueres som forkert tilknyttede nationen. Artiklens refleksioner sammenfatter hovedpointer fra det tværfaglige forskningsprojekt *Loving Attachment: Regulating Danish Love Migration* (LOVA), der undersøger de måder, hvorpå det juridiske og psykologiske begreb tilknytning regulerer dansk kærlighedsmigration, familiesammenføring, transnational adoption og transnationale ægteskaber i perioden 2000-2020. Projektet bygger på et varieret empirisk materiale bestående af bl.a. lovforslag, folketingsdebatter, medierepræsentationer, -debatter og -artikler, afgørelsesskrifter i sager om familiesammenføring, psykologiske diskurser om sund tilknytning for transnationalt adopterede m.m. (Bissenbakker *Tilknytningens grænser*). I nærværende artikel søger jeg at etablere en queer linje gennem projektets undersøgelse af den danske lovgivning om tilknytningskravet.

Denne linje viser bl.a., at spørgsmålet om familiesammenførtes tilknytning har mindre at gøre med det migrerende pars begærretning eller for så vidt med, hvorvidt de to partnere begærer hinanden, og mere med – som Støjberg understreger ovenfor – hvorvidt og hvordan, de begærer Danmark. I forlængelse heraf argumenterer jeg også for, at en queer analyse af dansk migrationspolitik ikke nødvendigvis bør begrænses til spørgs-

mål om, hvordan denne politik på et disciplinerende niveau stiller queer ansøgere vis-a-vis heteroseksuelle og ciskønnede – selvom dette selvsagt også er et vigtigt og påtrængende spørgsmål. Queer teori kan også oplagt inddrages i en analyse af lovgivningens mere grundlæggende begrebsliggørelser af relationen mellem subjektet og nationen: Begrebsliggørelser som præger den regulerende del af den biopolitiske organisering af migration. "Queer" kan som bekendt benyttes om kønsmæssig og seksuel afvigelse fra den cis-heteroseksuelle norm og således som samlebetegnelse for lesbiske, bøsser, biseksuelle, transkønnede, nonbinære, interkønnede og asekuelle. I regi af queer teori benyttes queer dog i højere grad som et mere abstrakt begreb for kønnet og seksuel andethed, og således som begreb for normens konstitutive ydre. Dette ydre kan forstås som et voldeligt og negativt rum, som "folder bestemte befolkningsgrupper ud af livet" (Puar), men evt. også som et sted for negativ modmagt i form af "radikal negativitet" (Edelman) såvel som for "queer utopier", der tilbyder alternativer til de normative livsformer og tænke måder (Danbolt; Muñoz). Det er disse betydninger af det queer, som jeg arbejder ud fra i nærværende artikel.

I det følgende tager jeg udgangspunkt i det danske tilknytningskrav og nogle af de moralske panikker (Thompson), som i over 20 år har fungeret som en medvirkende baggrund for familiesammenføringslovgivningen og tilknytningskravet. Dernæst introducerer jeg affektteoretikeren Ahmeds queerfænomenologiske forståelse af heteronormativitet og viser eksempler på, hvordan det danske tilknytningskrav producerer såkaldt ikke-vestlige indvandrere og efterkommeres tilknytninger som *for queer til nationen*. Afsluttende vender jeg mig mod monogamibegrebets racialiserede historie som en nødvendig baggrund for at forstå begrebet om national tilknytning.

ÆGTESKABELIG PANIK

Siden år 2000 har kravene til familiesammenføring gennemgået en omfattende række stramninger, krav og begrænsninger. Mest omtalt var den såkaldte 24-års-regel, der fra år 2000 bestemte, at begge parter skulle være fyldt 24 år for at kunne ansøge om familiesammenføring. I samme lovgivning indgik det unikke danske krav om, at ansøgerne skulle demonstrere, at

parrets nationale "tilknytning" til Danmark var stærk og fra 2002 stærkere end til noget andet land. Stramningerne blev præsenteret som en sikring af bedre integration og som del af en "indsats mod ægteskaber, der ikke beror på parternes egen fri vilje" (Indenrigsministeriet 1). Lovgiverne lagde dog ikke skjul på, at målet i høj grad var at reducere antallet af immigranter ved at svække det lovkrav på ret til familiesammenføring, der stammede fra 1983 (Indenrigsministeriet; Rytter og Pedersen; Schultz-Nielsen og Tranæs 5). På trods af at tvangsægteskaber indgik i argumenterne for indførslen af tilknytningskravet, sigtede tilknytningsvurderingen derfor ikke på at sikre, at ægteskabet var indgået i frivillighed, men på at henvise parternes retskrav på familieliv til et andet land end Danmark. I dansk lovgivning fik tilknytningskravet omfattende vind i sejlet og nød en generel politisk opbakning og interesse. F.eks. er det markant, at KV-regeringen, da den kom til magten i 2001, ikke valgte at forkaste tilknytningsbegrebet, men at det borgerlige flertal i omfattende grad fandt tilknytningstanken anvendelig. Da VLAK-regeringen i 2018 gik bort fra tilknytningskravet, var det da heller ikke på grund af politisk utilfredshed med loven, men fordi Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol havde afgjort, at dispensationsmuligheden for personer med 26 års ophold i Danmark betød indirekte forskelsbehandling på baggrund af etnicitet. Det fælles fodslag omkring tilknytningskravet vidner med andre ord om bred politisk opbakning til den grundlæggende idé om national tilknytning som et migrationshåndterende værktøj.

Tilknytningskravet må på den ene side ses som en måde, hvorpå skiftende regeringer har forsøgt at svække den juridiske ret til familiesammenføring, snarere end som et reelt forsøg på at hindre tvangsægteskab. På den anden side kan kravet næppe forstås hinsides de spørgsmål om kærligheds- og ægteskabspraksisser, som lovgiverne hævdede, at kravet udgjorde en løsning på. Især i årene omkring tilknytningskravets indførsel i 2000 tog den politiske argumentation udgangspunkt i diskursen om de "tvangsægteskaber", som især blev associerede med muslimske minoritetsgrupper.⁴ Siden da har udlændingelovgivningen været præget af, hvad man

4 Se også Integrationsministeriet; Schultz-Nielsen og Tranæs.

kan betegne som en tilbagevendende moralsk panik omkring indvandreres ægteskabsmønstre, hvor især muslimske befolkningsgrupper løbende er blevet overassocieret med problematiske ægteskabsformer. Associationen har ikke kun været en del af den bredere politiske samtale i landets nyhedsmedier, sådan som det er afdækket af henholdsvis Andreassen (*Der er et yndigt land*) og Rytter og Yilmaz, der alle påpeger, hvordan indvandring til Danmark siden 1990'erne har været genstand for en række moralske panikker vedrørende kulturelle forskelle i ægteskabsmønstre. Som Martin Bak Jørgensen viser, var de også en del af de danske folketingsdebatter. De diskurser om henholdsvis arrangerede og tvangsægteskaber, som var fremherskende i 00'erne, synes i 2010'erne gradvist at blive erstattet af begrebet social kontrol, der strategisk virkede "som en 'buffer', der gør det muligt ikke at behøve at skelne mellem de to" (Jørgensen 48). I 2010'erne blev diskursen om tvangsægteskaber som et omfattende problem blandt indvandrere og som indbegrebet af "udanske" ægteskabsmønstre suppleret af diskurser om barnebrude og polygami (Indenrigsministeriet). I 2016 tog Støjberg - ulovligt - initiativ til en administrativ adskillelse af 23 asylpar med den begrundelse, at den ene part kunne betegnes som "barnebrud" (Nielsen og Ringberg). I 2021 indførtes en tilføjelse til særloven for evakuerede afghanske tolke, der i tillæg til barnebrude sigtede på at forhindre polygami (Udlændinge- og integrationsministeriet). I forbindelse med forslaget understregede daværende integrationsminister Mattias Tesfaye: "[d]et betyder blandt andet, at vi ikke vil anerkende flere ægtefæller eller mindreårige ægtefæller som grundlag for en opholdstilladelse efter særloven" (Mørk og Ritzau). I perioden fra 1990'erne og frem til i dag findes der altså en stærk og genkommende diskurs om ikke-vestlige indvandreres og efterkommeres ægteskabsmønstre som problematiske og stærkt afvigende fra moderne danske normer.

HETERONORMATIVITET OG NATION

Den angivelige afvigelse har grundlæggende betydning for ikke-vestlige migranters og efterkommeres status som potentielle medborgere, fordi familiedannelse centreret omkring vestlige idealer om kernefamilie og romantisk kærlighed udgør kongsveje til anerkendelse og medborgerskab.

Afvigelser fra normative opfattelser af ægteskab og pardannelse kan have konsekvenser på flere måder. På asylområdet kan det bl.a. betyde en særlig udsathed for LGBT-migranter, som ofte ikke kan fremvise dokumentation for deres familie- og seksualliv på den måde, som heteroseksuelle cis-kønnede migranter kan (LGBT Asylum). Juridiske reguleringer af familierelationer i nordisk migrationspolitik er derfor særdeles vigtige at kortlægge i forhold til, hvorvidt og eventuelt hvordan de diskriminerer, overser og uigenkendeliggør queer familier og identiteter (Ahlstedt; Akin; Lunau; Mühleisen et. al.; Myrdahl; Stubberud et al.).

Men familiesammenføringslovgivningens heteronormativitet kan også anskues fra en lidt anden vinkel, nemlig i forhold til den måde hvorpå lovens heteronormative diskurser i sig selv gør alle etniske og raciale minoriteters familieformer queer i betydningen socialt, romantisk og seksuelt uforståelige. Selvom partnerskab i den danske udlændingelovgivning ikke nødvendigvis defineres som heteroseksuelt, synes begrebsliggørelsen af tilknytning som *begær efter nationen* at hvile på heteronormative præmisser. Det skal ikke forstås sådan, at udlændingeloven på nogen direkte måde stiller heteroseksuelt ægteskab som betingelse for familiesammenføring, ligesom loven heller ikke diskuterer parternes seksuelle og kønnede identiteter.⁵ Når tilknytningstanken ikke desto mindre kan forstås som heteronormativ, er det, fordi den bygger på fortællinger om ægteskab og nation, der medfører, at nogle (herunder heteroseksuelle) familier i lovens logik fremstår som for "queer" til at kunne blive anerkendt som potentielle dele af nationen. Som queerteoretiske forskere har påpeget, risikerer etniske og racialiserede minoriteter i Vesten i dag at blive defineret som nogle, der falder uden for denne kulturs kønnede og seksuelle normer, uanset deres seksuelle orientering. Den måde, hvorpå minoriteterne populært og politisk associeres med såvel heteropatriarkalske familiestrukturer, som med orientalistiske fantasier, positionerer dem som subjekter, der ikke fremstår som LGBT nok til at omfavnes af den seksuelle exceptionisme, vestlige stater forstår sig selv igennem, men heller ikke som normative nok til at

5 Tilknytningsloven henviste alene til "ægtefæller eller samlevere", "herboende" og "ansøger" (Bissenbakker *Tilknytningens grænser*).

genkendes som tilhørende den kønnede og seksuelle majoritet (El-Tayeb; Haritaworn et al.; Nebeling Petersen; Puar; Somerville).

I den optik må analysen af den heteroseksuelle matrice suppleres med en undersøgelse af matricens sammenhæng med forestillinger om subjektets tilhørsforhold til nationen. En sådan tilbyder Ahmeds queer affektteori, som videreudvikler begrebet heteronormativitet med en fænomenologisk model, der foreslår heteroseksualitet som en *kompulsiv orientering* (*Queer Phenomenology* 86).⁶ Ahmed betegner den heteroseksuelle norm som en række formodninger om, hvordan den enkeltes begær bør være rettet mod bestemte (kønnede) kroppe, hvormed "det at være rettet mod enten det samme køn, eller det andet køn bliver set som at bevæge sig langs forskellige linjer" (70). Gennem en genlæsning af Freud foreslår Ahmed heteronormativitet som en orientering, der ikke blot rettes mod det såkaldte "modsatte køn", men samtidig mod den heteroseksuelle families "indre" idealiserede selv billede, også kaldet dets egoideal: "Med andre ord er det at være 'på linje' lig at rette sine ønsker mod ægteskab og reproduktion; at rette sine ønsker mod at reproducere familielinjen" (74). Denne "orientering mod et ideal" indebærer at følge hovedlinjen i det heteroseksuelle manuskript og derved at belønne eller efterkomme idealet ved selv at reproducere en given naturliggjort heteroseksuel familiestruktur. Den kompulsive orientering omkring den heteroseksuelle kernefamilie som ideal indebærer at reproducere familiens ideal, f.eks. i form af børn der kan "føre slægten videre". Sagt på en anden måde: Man viser sin loyalitet over for det heteroseksuelle kernefamilieideal ved selv at inkarnere og dermed støtte op om det. Den "ballade", som queer begær her afstedkommer, angår ikke blot rod i relationen mellem biologisk køn, socialt køn og begær, sådan som Butler fremhæver (*Bodies That Matter; Gender Trouble*). Den indebærer også den ballade, som består i ikke at gengælde familiens kærlighed med et heteroseksuelt reproduktivt forhold, der reproducerer

6 Begrebet er bl.a. inspireret af Richs begreb om "compulsory heterosexuality", der ofte oversættes som "obligatorisk heteroseksualitet". Jeg benytter dog her *kompulsiv* for at understrege det automatiserede og refleksbetonede, snarere end det udadtil påkrævede.

idealet ved at videreføre den heteroseksuelle kernefamilie (Ahmed, *Queer Phenomenology* 73). Idet heteronormativitet indebærer en orientering mod dette heteroseksuelle ideal, bliver *queerness* ensbetydende med det *ikke* at befinde sig på den linje, der orienterer subjektet omkring familieidealet (73). At være queer orienteret betyder altså at bevæge sig væk fra den sti, som fører til inkarnationen af det heteroseksuelle ideal.

Man kan tænke på nationen som en udvidet version af det familieideal, som det nationale subjekt forventes at være orienteret omkring. Parallelt med den måde hvorpå ethvert aspekt af den enkeltes liv formodes at være organiseret i forhold til den heteroseksuelle familie, kan nationen opfattes som et centrum, der forventes at afspejle og organisere den enkelte families liv. I en dansk kontekst kan det nationale centrum f.eks. udgøres af forestillinger om danske traditioner, kulturkristendom, demokrati og hvidhed, eller om at ens egen familie ligner andre familier i nationen. Som sådan udgør det nationale idealbillede en tom betegner, der kan indholdsudfyldes på de måder, der måtte være politisk opportune i den konkrete kontekst (Jørgensen og Phillips; Laclau og Mouffe). Som idealbillede er nationen også sammenflettet med heteronormative antagelser. Det gælder f.eks. forventningen om, at familieenheden producerer nye borgere i form af børn, som kan inkarnere det nationale ideal. Det er bl.a. sådanne antagelser, som tillader Støjberg at foretage en tilsyneladende uproblematisk glidning fra familie til nation: Fra at ville en *familie* til at ville *Danmark*. Tilknytningskravets heteronormative elementer skal altså ikke alene ses i dens antagelser om ansørgernes cis-kønnethed og heteroseksualitet. Snarere kan man sige, at heteronormativitet styrer selve idéen om tilknytning på et mere grundlæggende niveau, nemlig det som angår de måder, hvorpå subjektet forventes at orientere sig mod nationen.

QUEER ORIENTERINGER

Gennem nedslag i forskningsresultater fra det ovenfor omtalte projekt giver jeg her nogle eksempler på, hvordan dansk tilknytning kan forstås som et heteronormativt krav om en særlig orientering mod nationen. Begrebsmæssigt defineres kravet gennem sin modsætning til de tilknytninger, der figurerer

som queer i betydningen forkerte eller forfejlede. Den forkerte tilknytning består især af tilknytninger til andre nationer, enten i form af familiemedlemmer eller boligområder som associeres med national andethed. I forhold til administrationen af tilknytningskravet ses dette f.eks. i betænkningen *Notat om anvendelsen af tilknytningskravet ved ægtefællesammenføring, jf. udlændingelovens § 9, stk. 7*, udarbejdet af Ministeriet for flygtninge, indvandrere og integration samt Udlændingestyrelsen, som i perioden 2003-2018 udgjorde grundlaget for den administrative vurdering af, hvorvidt ansøgende pars tilknytningskrav var opfyldt. Heraf fremgår det at:

tilknytningskravet efter omstændighederne [vil] kunne anses for opfyldt i tilfælde, hvor den herboende har en væsentlig tilknytning til Danmark, for eksempel hvor den herboende er født og opvokset her i landet, og hvor ansøger har en mindre tilknytning til Danmark, for eksempel i form af et visumophold eller lignende. (4)

Logikken er her, at parternes tilknytninger til hinanden som familie må tilsidesættes for en vurdering af deres individuelle tilknytninger til Danmark, og at det er den samlede sum af deres danske tilknytning, som er afgørende for at opnå retten til familiesammenføring. Ikke blot trumfer tilknytning til Danmark altså familiens interne tilknytninger, sådan at vurderingen af den første er udslagsgivende for retten til at udleve de sidste: Parrets øvrige familiemæssige tilknytninger kan i sig selv blive et væsentligt argument mod familiesammenføring. Allerede i udlændingeloven fra 2002, der skærpede tilknytningskravet første gang, optræder personlig familietilknytning som en naturlig forhindring for parrets nationale tilknytning til Danmark:

[det vil] i praksis betyde, at der i mange tilfælde, hvor en af eller begge den herboendes forældre er kommet hertil fra det samme land som den tilkommende ægtefælle, vil være sådanne familiemæssige bånd til dette land også for den herboende, at tilknytningskravet ikke vil være opfyldt." (Integrationsministeriet § 9, bemærkninger)

Det at ansøgers forældre kom fra samme land som vedkommendes partner, udelukkede automatisk, at parret kunne have tilstrækkelig tilknytning til Danmark. Ansøgernes familiemæssige tilknytninger kunne således på flere måder risikere at blive set som en forhindring for deres tilknytning til

Danmark (Bissenbakker "Attachment Required"; Bissenbakker og Myong "Governing Belonging"). Man kan sige, at sådanne slægtskaber på forhånd udelukkede fra at figurere som mulige inkarnationer af nationen, idet lovgivningen snarere så dem som en forhindring for, at tilknytning kunne finde sted. For det familiesammenførte par var det at reproducere sig altså ikke nok til at reproducere det nationale ideal. I stedet måtte parrene belønne nationens kærlighed og idealiserede selvbillede ved at fremvise tilknytning til Danmark. Med en parafrasering af Ahmed kan man sige, at national tilknytning her bliver det imaginære objekt, som reproducerer nationens ideal. Den familie, som bliver værdig til at udleve sin kærlighed i Danmark, bliver den, som formodes at kunne reproducere det nationale selvbillede i form af national tilknytning, snarere end i form af børn.

I en offentlig diskurs indebar forudsætningen om tilknytning som et strengt eksklusivt fænomen, at det i nogle tilfælde blev transnationale heteroseksuelle familier med ikke-vestlig baggrund, der kom til at repræsentere en queer forstyrrelse af dansk tilknytning. Måske i højere grad end homoseksuelle par, der kunne demonstrere et intimt forhold til hvid danskhed, fordi (mindst) én af partnerne var dansk og hvid. Således blev *hvid-transracialitet*, transraciale relationer i hvilken den ene part er hvid, på mange måder en forudsætning for at kunne genkendes som en integrerbar familie, hvis kærlighed fandtes værdig til at krydse grænser (Myong og Bissenbakker). Dette sås bl.a., da dansk migrationslovgivning i 2010 kom under angreb fra forskellige politikere og borgerinitiativer, som krævede ret til "kærlighed uden grænser". Her figurerede såvel heteroseksuelle som homoseksuelle par bestående af en hvid person og en racialiseret person som et genkommende argument for, hvordan loven "ramte de forkerte". Daværende folketingskandidat for Det Radikale Venstre og senere kulturminister Uffe Elbæk påpegede f.eks., at: "[d]en her regel rammer alle, og det er jeg som radikal imod. Men den rammer specifikt homoseksuelle, og det er forskelsbehandling og diskrimination" (Lindqvist "Pointsystem diskriminerer"). Samme budskab kom fra daværende folketingskandidat for Det Konservative Folkeparti Stig Elling, der også tilsluttede sig kritikken og kravet om, at homoseksuelle par burde gives mulighed for dispensation fra tilknytningskravet (Lindqvist "K-politiker"). Selvom kritikkerne ikke førte

til konkrete ændringer, er det sigende, at politikere på begge sider af det politiske spektrum var enige om, at tilknytningskravet specifikt diskriminerede homoseksuelle. Omvendt beskrev de ikke tilknytningskravet som noget, der i sig selv hvilede på præmisser, der netop ikke berørte "alle", men både ideologisk og konkret rettede sig specifikt mod etnisk-racialiserede minoriteter. Inden for denne logik blev homoseksuelle par, der bestod af mindst en hvid person, forstået som urimelige ofre for tilknytningskravet, hvilket indikerede, at loven havde rimelige ofre. Her kom de "rimelige ofre" ideologisk til at fremstå som dem, der ikke havde en intim tilknytning til hvid danskhed, f.eks. i form af en hvid dansk partner.⁷ Denne logik gik igen i mange af de mediesager om familiesammenføring, som involverede hvide danskere, der blev ramt af tilknytningsreglerne (Smedegaard Nielsen; Smedegaard Nielsen og Myong). Lovens heteronormativitet må med andre ord forstås som en hvid, dansk heteronormativitet, hvilket indebærer, at visse former for homoseksuel queerhed kan inkluderes i nationen, hvis de pågældende personer kan dokumentere at være knyttet til hvid danskhed. Fraværet af sådanne tilknytninger ekskluderer omvendt migranten fra nationen og gør denne queer i den betydning, at vedkommendes begær fremstår uforståeligt og uegnet til at fungere som en orientering mod nationen.

Selvom tilknytningskravet officielt blev afskaffet i 2018 (Bissenbakker "Attachment Required"), lever kravets logik videre i nyere stramninger af udlændingeloven og i den omfattende "ghettolov", som Lars Løkke Rasmussens VLAk-regering præsenterede samme år (Regeringen). Heraf fremgår det, at det forsat er en betingelse for familiesammenføring, at den herboende råder over en "passende bolig" og, at:

boligen fremover normalt ikke må ligge i et boligområde omfattet af en ny liste over boligområder, der opfylder to ud af de fire kriterier vedrørende tilknytning til arbejdsmarkedet, kriminalitet, uddannelse og bruttoindkomst, der aktuelt indgår på den såkaldte ghettoliste. (Udlændinge- og Integrationsministeriet, Indledning)

7 Det at hvid transracialitet benyttedes som bevis på ægteskabsmigrationslovenes uretfærdighed gjaldt selvsagt ikke kun homoseksuelle par. Den gik igen for mange af de heteroseksuelle par, som i den offentlige debat imod pointsystemet og tilknytningskravet blev eksempler på lovens urimelighed, se Bissenbakker og Myong "Love Will Keep Us Together".

Ikke blot blev ghettolovens forbud mod familiesammenføring til et ghettoområde en direkte erstatning for dele af tilknytningskravet (Bissenbakker *Tilknytningens grænser*). Tilknytningstanken blev også på et mere begrebsmæssigt plan reaktualiseret i ghettoloven, dog med den forskel at den symbolske trussel mod tilknytningen nu knyttedes til nationens indre i form af "ghettoen". Ghettoen tildeles nu rollen som en associeret "familie", som truer den familiesammenførtes tilknytning til Danmark. Ghettoen fremstår her både som en alternativ, queer familie og som queer i betydningen: en forstyrrelse af den fælles orientering omkring et bestemt – hvidt og kulturkristent – ideal om nationen. Som det fremgår af ovenstående citat, definerer ghettoloven den forstyrrelse, der afgør, hvorvidt boligområdet betegnes som en "ghetto", som både en social og moralsk forstyrrelse i form af kriminalitet og som en klasse-mæssig forstyrrelse i form af lavere indkomst og uddannelsesgrad. At boligområdet mere grundlæggende figurerer som en etnisk-racial forstyrrelse fremgår af, at selve forudsætningen for, at det figurerer på ghettolisten, er, at: "[a]ndelen af indvandrere og efterkommere fra ikkevestlige lande overstiger 50 pct." (Udlændinge- og Integrationsministeriet pkt. 2.5.3). Vi kan forstå familiernes multidimensionale tilknytninger til ghettoen som queer orienteringer, der forstyrrer såvel den enkeltes tilknytning til nationen som nationens mulighed for at (for)blive "sig selv". Sådanne orienteringer må derfor udelukkes for at opretholde idealet om befolkningens ensartede orientering mod det danske nationalideal. Et væsentligt aspekt ved tilknytningstanken er således, at den definerer tilknytning negativt, det vil sige i forhold til, hvad der måtte true den. For familiesammenføringsområdet består truslen mod tilknytning især i tilknytninger til andre nationer, symboliseret af familiemedlemmer eller boligområder som ikke inkarnerer det nationale ideal.

MONOGAME TILKNYTNINGER

Tilknytningstanken giver på flere måder anledning til, at migranternes familieformer – uanset seksuel orientering – queeres i den betydning, at de fremstilles som uigenkendelige og truende. Derfor forvises de begrebsligt såvel som reelt til nationens konstituerende yderside (Butler, *Bodies That*

Matter 3). Denne produktion af et "ydre" sker bl.a. gennem de nævnte ægteskabelige moralske panikker, som dels modstiller formodede danske "kærlighedsægteskaber" med formodede udanske tvangsægteskaber, polygami og barnebrude, dels formulerer tilknytning som noget, der naturligt trues af forbindelser til andre nationer, geografier og familiemedlemmer. Tilknytning formuleres således gennem en diskurs om troskab, som, i kombination med temaet ægteskab, gør det oplagt at tænke tilknytning gennem begrebet monogami, her forstået ikke blot som et ideal for normative danske ægteskabsformer, men som en tankefigur der metaforisk strukturerer den idealiserede relation mellem subjektet og nationen.

Monogami er interessant, både fordi begrebet belyser, hvordan relationen mellem borgeren og nationen formuleres som et troskabs- og loyalitetsspørgsmål, og fordi det monogame ideal aktuelt og historisk set trækker tråde tilbage til diskurser, som direkte forbinder ægteskabsformer til race og nationsdannelse. I en amerikansk kontekst påpeger Somerville, hvordan den troskabsed, der skal aflægges ved tildeling af statsborgerskab, har mange ligheder med en ægteskabserklæring: "De er begge talehandlinger, der transformerer talerens juridiske status; begge bruger 'troskabets' og 'forpligtelsens' sprog; og begge etablerer et eksklusivt – man kan endda sige 'monogamt' – forhold til den anden part" (663). På samme måde har man i Danmark historisk set konstrueret et ideal om hvidt monogami som modsætning til den forestillede raciale anden. Dette skete f.eks. i 1880'ernes og 1910'ernes udstillinger af "eksotiske" mennesker i danske forlystelsesparker. Udstillingerne sigtede bl.a. på at formidle tidens racevidenskabelige opfattelse af racialt andre som seksuelt aggressive, skam- og troløse (Andreassen "Representations of Sexuality and Race"; Andreassen og Henningsen 147-208).

Allerede i 1984 peger Gayle Rubin på monogami som en central del af heteronormativitetens "magiske cirkel", der begrebsmæssigt placerer heteroseksuelt, reproduktivt og monogamt ægteskab i civilisationens centrum, og som følge deraf marginaliserer det, der måtte afvige fra denne cirkel. Rubin opholder sig dog ikke ved selve monogamibegrebet. Det gør til gengæld Elizabeth Emens, som påpeger, at heteronormativitetens idealfigur, det reproduktive ægteskab mellem en mand og en kvinde, ikke blot

struktureres af et kønskrav (manden og kvinden), men i lige så høj grad af et numerisk krav, altså at ægteskabet består af præcis to personer af hvert sit køn (281). Angela Willey supplerer denne analyse af "kompulsivt monogami". I sin monogami-genealogi forklarer Willey, hvordan "monogamiets natur må forstås som fundamentalt sammenfiltret med race- og nationspolitikker" (26). Som objekt for den dengang nye sexologiske videnskab blev monogami i sidste halvdel af 1800-tallet forbundet til hvid, civiliseret kristendom. Monogami italesattes som modsætningen til de polygame ægteskabstraditioner, som man mente, at såkaldt "primitive", det ville sige ikke-hvide og ikke-kristne, folkeslag praktiserede. Willey peger på den moderne sexologis fader Richard von Krafft-Ebing som en væsentlig stemme i skabelsen af denne forestilling, der grundlæggende byggede på et racialiseret skel mellem et seksuelt civiliseret "os" over for et ditto primitivt "dem". Denne grænse blev eksplicit trukket gennem monogamiet som trope. Willey fremhæver følgende citat fra indledningen til Krafft-Ebings hovedværk *Psychopathia Sexualis*, som udkom første gang i 1886:

"[m]enneskets kærlighed, som betragtet fra den avancerede civilisations synspunkt, kan kun være af monogam karakter [...] [D]a monogami blev lov og konsolideredes af juridiske, religiøse og moralske overvejelser, opnåede de kristne nationer en mental og materiel overlegenhed over de polygamiske racer, og især over islam." (4-5)

Som Willey påpeger, definerer Krafft-Ebing her kvinders ligestilling med manden som proportional med udbredelsen af monogami, samtidig med at monogami optræder som bevis for kristendommens civilisatoriske overlegenhed i forhold til islam. Det monogame ideal konstrueres med andre ord gennem forestillinger om religion, race og nation på måder, der tjener til at bevise hvide kristne nationers overlegenhed gennem deres ægteskabelige praksisser. I Krafft-Ebings formulering tegner grænsen mellem monogami og polygami samtidig grænsen mellem de civiliserede kristne og de uciviliserede muslimer. Monogami er, siger Willey, tilsyneladende det, som civiliserer og hvidliggør de "kristne nationer", parallelt med at det at være muslim forvandles til en racialiseret kategori (32). Man kan her udvide Willeys pointe og bemærke, at monogami for Krafft-Ebing øjensynlig også

er det, som omdanner den hvide kristne til et *nationalt* subjekt, idet han (modsat islam) forbinder kristendom til "nationer". Monogami civiliserer således hvidheden, men løfter den samtidig ind i kategorien af nationale subjekter: Hvor muslimen først og fremmest tilhører en race, tilhører den hvide kristne først og fremmest en nation. Monogamiets historie er således også en historie om, hvordan specifikke forestillinger om seksualitet, ægteskab og loyalitet er forbundet til selve nationsforestillingen og til forestillinger om race, nation og national tilknytning.

AT ELSKE NATIONEN

Det kompulsive monogamis historie peger på en intim relation mellem monogamt, reproduktivt familieliv, "civiliseret" hvid kristendom og national tilknytning. Det er derfor ikke overraskende, at de diskursive kampe om national tilknytning versus retten til familieliv i nyere tid udspiller sig netop i moralske panikker knyttet til ægteskabs- og familieformer. Som ovenstående analyse har demonstreret, er det et væsentligt aspekt ved tilknytningstanken, at den definerer tilknytning negativt, det vil sige i forhold til, hvad der måtte true den. For familiesammenførsingsområdet består truslen mod tilknytning især i tilknytninger til andre nationer, symboliseret af familiemedlemmer som ikke inkarnerer det nationale ideal eller af den associerede familie i form af det sociale boligområde "ghettoen".

Tilknytningsbegrebets forestillinger om loyalitet og troskab over for nationen finder én af sine mange forhistorier i racialiserede forestillinger om national troskab, der historisk er billedliggjort gennem monogami som idealiseret ægteskabelig struktur. Man kan sige, at et racialiseret ideal om kompulsiv seksuelt monogami i moderne tid omarbejdes til en idealform for borgerens relation til nationen. Relationen forestilles at kunne etablere et bolværk mod nationalt illoyale borgere såvel som "udanske" ægteskabsmønstre. Som styringsmekanisme indebærer tilknytningstanken en fordring om, at borgeren skal kunne dokumentere og demonstrere eksklusive orienteringer mod specifikke idealiserede versioner af Danmark som både geografi og kultur. Som modbillede til den idealiserede tilknytningsform står den uintegrerede indvandrer eller efterkommer, som er vendt mod

den migrerende familie eller ghettoens fællesskab, og som derfor ikke kan forstås som vendt mod det, ghetto-loven omtaler som "det almindelige Danmark" (Regeringen 7). Som billede på national tilknytning fremmaner det monogame ideal stærke diskurser om troskab og loyalitet, men det understreger samtidig relationens principielle ensidighed. Den, hvis tilknytning er udsat (den familiesammenførte og/eller minoritetsdanskeren i det almene boligbyggeri), kommer under fortsat pres for at bevise sin loyalitet. Truslen om at være for queer til nationen er vedvarende til stede for dem, som ikke (re)producerer genkendelig national tilknytning, bl.a. fordi de forbindes med ægteskabstraditioner, der historisk og aktuelt sammenkædes med manglende evne til fædrelandskærlighed og nationsdannelse, eller fordi deres tilknytning ikke først og fremmest er intimt knyttet til hvid danskhed. Krydsfeltet mellem nation og ægteskab fungerer således både i konkret og metaforisk forstand som et centralt affektivt biopolitisk styringspunkt, som betinger, hvem der kan kropsliggøre nationen og tilhøre Danmark.

Forskningen bag denne artikel er støttet af Danmarks Frie Forskningsfond.

MONS BISSENBAKKER, lektor ved Center for køn, seksualitet og forskellighed, Københavns Universitet. Han forsker bl.a. i affektiv biopolitik i krydsfeltet mellem queer, feministisk, dekolonial- og crip-teori som afspejlet i en bred vifte af kulturprodukter såsom fiktion, film & tv, offentlige debatter, juridiske diskurser m.m. Hans aktuelle forskningsprojekt *Attachment Required: Danish Migration Legislation 1999-2018* undersøger de forskellige måder, hvorpå begrebet tilknytning organiserer dansk kærlighedsmigration. Projektet er en del af det kollektive forskningsprojekt *Loving Attachment: Regulating Danish Love Migration (LOVA)*, som Bissenbakker er projektleder for. Projektet har bl.a. resulteret i bogen *Tilknytningens grænser: Den affektive regulering af migration i Danmark*, som udgives af Aarhus Universitetsforlag.

NATIONAL MONOGAMY AND QUEER ATTACHMENTS

Heteronormativity and Biopower in Danish Family Reunification Legislation

Through the queer theoretical concepts of heteronormativity and compulsive monogamy, this article examines the notion of attachment in Danish family reunification law. From 2000 until today Danish migration law has

been dominated by the understanding that applicants must prove a strong and unique connection to Denmark. The article argues for reading the attachment requirement in its changing forms in the context of shifting moral panics regarding perceived ethnic minority marriage traditions, as well as the notion of the citizen's exclusive national orientation. Examples from family reunification legislation indicate that this legislation has been less interested in determining whether the parties in the migrating family desire each other. Rather, they must demonstrate to desire Denmark. The article suggests that the notion of national allegiance draws on historical discourses that link marriage forms and nation-formation to each other. These historical tropes can be seen as co-constructing the idea of non-Western immigrants' and descendants' family forms as queer disruptions of a monogamous national attachment.

KEYWORDS

- DA: affekt; ægteskab; tilknytningskrav; ghetto; 24-års-reglen; etnicitet; racialisering; lovgivning; diskursanalyse
EN: affect; marriage; attachment requirement; ghetto; the 24-year rule; ethnicity; racialization; legislation; discourse analysis

LITTERATUR

- Ahlstedt, Sara. *The Feeling of Migration: Narratives of Queer Intimacies and Partner Migration*. 2016. Linköping Universitet, Speciale.
- Ahmed, Sara. *Queer Phenomenology: Orientations, Objects, Others*. Duke University Press, 2006.
- Ahmed, Sara. *The Cultural Politics of Emotion*. Routledge, 2004.
- Akin, Deniz. "How to Make a Credible and Genuine LGBT Asylum Seeker: A Discursive Perspective on the Legal Developments in Norway." *Frihet, likhet og mangfold: Kønnsidentitet og seksuell orientering i rettslig, medisinsk og samfunnsvitenskapelig kontekst*, redigeret af Anne Hellum og Anniken Sørli, Gyldendal, 2021, s. 434-453.
- Andreassen, Rikke. *Der er et yndigt land: Medier, minoriteter og danskhed*. Tiderne Skifter, 2007.
- Andreassen, Rikke. "Representations of Sexuality and Race at Danish Exhibitions of 'Exotic' People at the Turn of the Twentieth Century." *NORA: Nordic Journal of Feminist and Gender Research*, vol. 20, nr. 2, 2012, s. 126-147.
- Andreassen, Rikke og Anne Folke Henningsen. *Menneskeudstilling: Fremvisninger af eksotiske mennesker i Zoologisk Have og Tivoli*. Tiderne Skifter, 2011.

- Bissenbakker, Mons. "Attachment Required: The Affective Governmentality of Marriage Migration in the Danish Aliens Act 2000-2018." *International Political Sociology*, vol. 13, nr. 2, 2019, s. 181-197.
- Bissenbakker, Mons, red. *Tilknytningens grænser: Den affektive regulering af migration i Danmark*. Aarhus Universitetsforlag, under udgivelse.
- Bissenbakker, Mons og Lene Myong. "Governing Belonging through Attachment: Marriage Migration and Transnational Adoption in Denmark." *Ethnic and Racial Studies*, vol. 45, nr. 1, 2021, s. 1-13.
- Bissenbakker, Mons og Lene Myong. "Love Will Keep Us Together: Kærlighed og hvid transracilitet i protester mod danske familiesammenføringsregler." *Tidsskrift for kønningsforskning*, 2012, vol. 36, nr. 3-4, s. 188-202.
- Butler, Judith. *Bodies That Matter: On the Discursive Limits of 'Sex'*. Routledge, 1993.
- Butler, Judith. *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. Routledge, 1990.
- Danbolt, Mathias. *Touching History: Art, Performance, and Politics in Queer Times*. 2013. Universitetet i Bergen, Ph.d.-afhandling.
- Edelman, Lee. *No Future: Queer Theory and the Death Drive*. Duke University Press, 2004.
- El-Tayeb, Fatima. *European Others: Queering Ethnicity in Postnational Europe*. University of Minnesota Press, 2011.
- Emens, Elizabeth F. "Monogamy's Law: Compulsory Monogamy and Polyamorous Existence." *New York University Review of Law and Social Change*, vol. 29, nr. 2, 2004, s. 277-376.
- Foucault, Michel. *The Archaeology of Knowledge and the Discourse on Language*. Oversat af A.M. Sheridan Smith, Tavistock, 1972.
- Foucault, Michel. *Viljen til viden – Seksualitetens Historie 1*. Oversat af Søren Gosvig Olesen. 2. opl. Det lille Forlag, 1994.
- Haritaworn, Jin et al. "Gay Imperialism: Gender and Sexuality Discourse in the 'War on Terror'." *Out of Place: Interrogating Silences in Queerness/Racality*, redigeret af Adi Kuntsman og Esperanza Miyake, Raw Nerve Books, 2008, s. 71-95.
- Indenrigsministeriet. L208. *Forslag til lov om ændring af udlændingeloven med flere love, BEH1 (Første behandling af lovforslag)*. 2000.
- Integrationsministeriet. L152. *Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven med flere love, BEH1 (Første behandling af lovforslag)*. 2002.
- Jeholm, Sofie. *Justify My Love: The Affective Governing of the Attachment Requirement*. 2020. Københavns Universitet, Ph.d.-afhandling.
- Jørgensen, Marianne Winther og Louise Phillips. *Diskursanalyse som teori og metode*. Samfundslitteratur, 1999.
- Jørgensen, Martin Bak. "Folketingsdebatter om transnationale ægteskaber." *Ægteskab og migration: Konsekvenser af de danske familiesammenføringsregler 2002-2012*, redigeret af Anika Liversage og Mikkel Rytter, Aarhus Universitetsforlag, 2014, s. 33-52.
- Laclau, Ernesto og Chantal Mouffe. *Hegemony and Socialist Strategy: Towards a Radical Democratic Politics*. 1985. Verso, 2001.
- LGBT Asylum. *LGBT Asylum Applicants in Denmark: Applying for Asylum on the Grounds of*

Sexual Orientation and Gender Identity, 2015, <https://lgbtasyllum.dk/information/ressourcer/>. Tilgået 3. oktober 2023.

Lindqvist, Andreas. "Pointsystem diskriminerer homoseksuelle par." *Politiken*, 25. november 2010.

Lindqvist, Andreas. "K-politiker: Homoer bør have dispensation til familiesammenføring." *Politiken*, 25. november 2010.

Lunau, Marie. "The Trouble with 'Truth': On the Politics of Life and Death in the Assessment of Queer Asylum Seekers." *Kvinder, Køn & Forskning*, vol. 28, nr. 3-4, 2019, s. 12-23.

Ministeriet for flygtninge, indvandrere og integration & Udlændingestyrelsen. *Notat om anvendelsen af tilknytningskravet ved ægtefællesammenføring*, 2005 [2003].

Mühleisen, Wencke et al. "Norwegian Sexualities: Assimilation and Exclusion in Norwegian Immigration Policy." *Sexualities*, vol. 15, nr. 2, 2012, s. 139-155.

Myong, Lene og Mons Bissenbakker. "Love Without Borders?" *Cultural Studies*, vol. 30, nr. 1, 2016, s. 129-146.

Muñoz, José Esteban. *Cruising Utopia: The Then and There of Queer Futurity*. New York University Press, 2009.

Myrdahl, Eileen Muller. "Legislating Love: Norwegian Family Reunification Law as a Racial Project." *Social & Cultural Geography*, vol. 11, nr. 2, 2010, s. 103-116.

Mørk, Pelle Lykkebo og Ritzau. "Regeringen trækker i land i sag om flerkoneri." *TV 2 Nyheder*, 30. september 2021.

Nebeling Petersen, Michael. *Somewhere, over the rainbow: Biopolitiske rekonfigurationer af den homoseksuelle figur*. 2012. Københavns Universitet, Ph.d.-afhandling.

Nielsen, Jens Beck et al. "Regeringen vil skærpe kravene til udenlandske ægtefæller." *Berlingske*, 23. oktober 2015.

Nielsen, Nicolas S. og Jens Ringberg. "OVERBLIK: Forstå sagen, der handler mere om lovbrud end barnebrude." *dr.dk*, 24. maj 2020.

Rich, Adrienne. "Compulsory Heterosexuality and Lesbian Existence." *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, vol. 5, nr. 4, 1980, s. 631-660.

Rubin, Gayle S. "Thinking Sex: Notes for a Radical Theory of the Politics of Sexuality." *Pleasure and Danger: Exploring Female Sexuality*, redigeret af Carole S. Vance, Routledge & Kegan Paul, 1984, s. 267-319.

Rytter, Mikkel. "'The Family of Denmark' and 'The Aliens': Kinship Images in Danish Integration Politics." *Ethnos: Journal of Anthropology*, vol. 75, nr. 3, 2010, s. 301-322.

Rytter, Mikkel og Pedersen, Marianne Holm. "A Decade of Suspicion: Islam and Muslims in Denmark after 9/11." *Ethnic and Racial Studies*, vol. 37, nr. 13, 2014, s. 2303-2321.

Regeringen. *Ét Danmark uden parallelsamfund: Ingen ghettoer i 2030*. Økonomi- og Indenrigsministeriet, 2018.

Said, Edward W. *Orientalism*. Vintage Books, 1979.

Schultz-Nielsen, Louise og Torben Tranæs. *Ægteskabsmønsteret for unge med indvandrerbaggrund: Konsekvenser af ændringer i udlændingelovgivningen i 2000 og 2002*. Rockwool Fondens Forskningsenhed, 2009.

- Smedegaard Nielsen, Asta. "Folkets sande kærlighed: National tilknytning i den journalistiske fremstilling af familiesammenføring i danske medier i perioden 1999-2018." *Tilknytningens grænser: Den affektive regulering af migration i Danmark*, redigeret af Mons Bissenbakker, Aarhus Universitetsforlag, under udgivelse.
- Smedegaard Nielsen, Asta og Lene Myong. "White Danish Love as Affective Intervention: Studying Media Representations of Family Reunification Involving Children." *Nordic Journal of Migration Research*, vol. 9, nr. 4, 2019, s. 497-514.
- Somerville, Siobhan B. "Notes toward a Queer History of Naturalization." *American Quarterly*, vol. 57, nr. 3, 2005, s. 659-675.
- Stubberud, Elisabeth et al. "A Wager for Life: Queer Children Seeking Asylum in Norway." *Nordic Journal of Migration Research*, vol. 9, nr. 4, 2019, s. 445-460.
- Thompson, Kenneth, *Moral Panics*. Routledge, 1998.
- Udlændinge- og Integrationsministeriet. *L231: Forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Reform af reglerne om ægtefællesammenføring med nyt integrationskrav i stedet for tilknytningskravet, skærpet boligkrav m.v.)*. 2018.
- Udlændinge- og Integrationsministeriet. *L43: Lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.* 2021.
- von Krafft-Ebing, Richard. *Sexual Psychopathy: A Clinical-Forensic Study, also Known as Psychopathia Sexualis, with Especial Reference to the Antipathetic Sexual Instinct: A Medico-forensic Study*. 1924/1894. Forgotten Books, 2012.
- Yilmaz, Ferruh. *How the Workers Became Muslims: Immigration, Culture, and Hegemonic Transformation in Europe*. University of Michigan Press, 2016.
- Warner, Michael. "Introduction: Fear of a Queer Planet". *Social Text*, nr. 29, 1991, s. 3-17.
- Willey, Angela. *Undoing Monogamy: The Politics of Science and the Possibilities of Biology*. Duke University Press, 2016.
- Wittig, Monique. *The Straight Mind: And Other Essays*. Beacon Press, 1992.